

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.037/2022/7.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperesi képviselő (felperes jogi képviselő címe, eljáró ügyvéd: felperes jogi képviselőjének neve)
Az alperes:	alperes (alperes címe)
Az alperes képviselője:	alperesi képviselő (alperesi jogi képviselő címe., eljáró ügyvéd: alperes jogi képviselőjének neve)
A per tárgya:	közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (16. sorszám alatt) alperes (15. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 103.K.701.122/2021/14. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtatja meg, hogy a rendelkező rész harmadik francia bekezdésében megjelölt tőkefizetési kötelezettség összege 65.600 (hatvanötezer-hatszáz) forint, a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdőnapja 2022. február 2.; és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 379.050 (háromszázhetvenkilencezer-ötven) forintot, valamint további 452.349 (négy százötvenkettőezer-háromszáznegyvenkilenc) forint elsőfokú perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2016. február 22. napján létesített aljegyzőként közszolgálati jogviszonyt az alperessel, a kinevezéskori személyi illetményét 400.000 forintban állapították meg.

[2] Az alpereshez, mint közös önkormányzati hivatalhoz a 2018-2021. évek közötti időszakban nyolc település tartozott, az együttes lakosságszámuk 3467 főt tett ki.

[3] A közös önkormányzat képviselő-testülete a köztisztviselői illetményalapot 2019. évtől 63.180 forintban határozta meg, ennek következményeként a felperes illetménye – a 2019. március 1. napján kelt kinevezés módosítás értelmében – 2019. március 1. napjától 480.000 forintra változott.

[4] A polgármesterek tanácsa 2020. október 1. napjától 2020. december 31. napjáig a jegyzői álláshely megüresedésére tekintettel – az aljegyzői feladatai megtartása mellett – jegyzői feladatok ellátásával bízta meg a felperest, illetménye a 2/2020. (X.01.) számú határozat és a Hiv/236-1/2020. számú újabb kinevezés módosítás értelmében 2020. október 1. napjától 710.000 forintra emelkedett.

[5] A személyi illetmény összege a továbbiakban is változott; 2021. január 1. napjától 2021. február 28. napjáig 520.000 forintban, 2021. március 1. napjától 2021. december 15. napjáig, a felperes jogviszonya megszűnéséig 600.000 forintban került megállapításra.

[6] A felperes a közszolgálati jogviszonya keletkezésekor német nyelvből komplex felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezett, 2021. június 23. napján angol nyelvből komplex középfokú nyelvvizsga bizonyítványt szerzett, amelyet a peres eljárás során, 2022. február 2. napján mutatott be először az alperes részére.

[7] A közös önkormányzat képviselő-testülete a felsőfokú iskolai végzettségűekre vonatkozóan az illetménykiegészítés mértékét 2018. évre az alapilletmény 20%-ában határozta meg, ezért 2018. évre járó illetmény-kiegészítés címén havi 48.312 forint alapulvételével, mindösszesen 579.744 forintot számfejtett, amelynek 425.528 forintban megállapított nettó összegét a felperes részére 2021. november 5. napján, a peres eljárás során megfizette.

A felperes keresete és az alperes védírata, valamint viszontkeresete

[8] A felperes keresetében a 2018. február 1. napjától 2021. december 31. napjáig terjedő időszak tekintetében 6.947.763 forint illetménykülönbözet és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az illetménykülönbözet iránti igénye jogalapjaként az alperes képviselő-testületének 3/2018. (III. 02.) számú és 5/2019. (III. 01.) számú önkormányzati rendeleteit, valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 255. § (3) bekezdését, 256. § (1)-(2) bekezdéseit, továbbá 141. § (6) bekezdését jelölte meg. Előadta, hogy a 3000 fő összlakosságot meghaladó, négynél több települést ellátó közös önkormányzati hivatal jegyzőjének illetménye alapilletményből, jegyzői vezetői pótlékból, jegyzői feladatpótlékból és idegennyelv-tudási pótlékból tevődik össze. Az aljegyző illetményének megállapítására a jegyző illetményének meghatározására vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy az aljegyző illetményének összege a jegyzői illetményt nem érheti el. Hivatkozott a jóhiszemű joggyakorlás és az egyenlő bánásmód követelményének alperes általi megsértésére.

[9] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte, mind a követelés jogalapját, mind annak összecszerűségét vitatva.

[10] Viszontkeresetében bruttó 570.000, nettó 379.050 forint jogalap nélkül kifizetett illetmény visszafizetésére kérte kötelezni a felperest. Elismerte, hogy a felperes a jegyzői feladatok ellátásával történt megbízása idején a feladatokat teljes körben ellátta, ugyanakkor sérelmezte, hogy ezen időszakban ugyanolyan összegű díjazásban részesült, mintha jegyzői kinevezéssel rendelkezett volna. Követelése jogalapjaként a Kttv. 149. § (7) bekezdését jelölte meg, és arra hivatkozott, hogy a felperesnek a kifizetés alaptalanságát fel kellett ismernie, sőt azt maga idézte elő. Álláspontja szerint a 2020. október 1. napján kelt kinevezés módosítás a Kttv. 37. § (4) bekezdése alapján érvénytelen és a 23. § (1) bekezdése szerint semmis, különös tekintettel arra is, hogy a jegyzői állást betölteni csak pályáztatás útján lehet.

[11] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte. A jegyzői illetménnyel egyező összegű illetmény kifizetésének alaptalanságát vitatta, egyebekben előadta, hogy a jegyzői feladatok ellátására vonatkozó megbízását tartalmazó döntés meghozatalát megelőzően írásbeli előterjesztés nem készült, a döntés tartalma előtte nem volt ismert, ezért téves az az alperesi hivatkozás, amely szerint a kifizetés alaptalanságát fel kellett ismernie. Álláspontja szerint a polgármesterek tanácsa érdemi, alakszerű döntést hozott; a helyettesítésre az adott okot, hogy a jegyzői állás 30 napot meghaladóan nem volt betöltve.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2019. évre 1.033.900 forint, 2020. évre 665.425 forint, 2021. évre 274.144 forint

illetménykülönbözetet és járulékait. A keresetet ezt meghaladóan, a viszontkeresetet teljes körben elutasította.

[13] Határozatát a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 81. § (1)-(4) bekezdéseire, 82. § (1) és (5) bekezdéseire, a Kttv. 13. § (1)-(3) bekezdéseire, 235. § (1)-(2) bekezdéseire, 247. § (1) bekezdésére és 254-256. §-aira alapította. Rögzítette, arról kellett döntenie, hogy a felperes illetményének megállapítása során az alperes a jogszabályi előírásoknak megfelelően járt-e el. A Mötv. 81. § (3) bekezdése kizárólag a jegyző feladatait határozza meg, az aljegyző feladatait nem nevesíti. A 81. § (2) bekezdés alapján az aljegyző feladatát a munkakör keretei között a jegyző szabadon állapítja meg, tekintettel arra is, hogy felette a munkáltatói jogokat is ő gyakorolja. A Mötv. 82. § (1) bekezdése szerint mindkét munkakör vezetői munkakörnek minősül, amelyekre alkalmazni kell a Kttv. vonatkozó rendelkezéseit. Ezen előírás tehát a jegyzői és aljegyzői jogállás között a vezetői munkakör tekintetében állapít meg azonosságot, ami azonban – törvényi előírás hiányában – nem jelenti azt, hogy az illetményükre is azonos szabályok vonatkoznának. Ellenkezőleg, a két munkajogi státusz között lévő alá-fölérendeltségi viszony jellegéből, a két vezetői tisztség és az azokhoz kapcsolódó felelősség eltéréséből adódóan a jegyző és az aljegyző illetményének összege között különbséget kell tenni. Az aljegyző illetményét a Kttv. 255. § (3) bekezdése értelmében a kinevezésekor a polgármester, ezt követően a jegyző az (1) bekezdés szerint összegszerűen határozza meg akként, hogy az nem érheti el a jegyző illetményét és nem lehet alacsonyabb a már megállapított illetményénél. Tekintettel arra, hogy a jogalkotó az aljegyző illetménye fogalmat használja, nincs szó aljegyzői alapilletményről, pótlékokról; az aljegyző részére a jogszabályi előírások alapján egyösszegű illetmény állapítható meg. Ennek meghatározásakor azonban figyelemmel kell lenni a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések együttes lakosságszámára is, amely 3000-10000 lakosú településen az illetményalap 7,75-szorososa. Az alperes ezért tévesen állította azt, hogy csak azon négy település lakosságszámát kell alapul venni, amelyek vonatkozásában a felperest a feladatellátásra főszabály szerint kijelölték. A Kttv. 255. § (1) és (2) bekezdései – az alperes hivatkozásával ellentétben – együttesen értelmezendők, azaz az aljegyzői feladatok nem szűkíthetők le a felperes munkavégzési helye szerinti kirendeltséghez tartozó négy településre, mivel az aljegyző a hivatalban lévő jegyző mellett is elláthat további településeket érintő feladatokat, illetve távolléte esetén helyettesíti a jegyzőt. A felperes esetében ezért a 7,75-szörös szorzó alkalmazandó. A Kttv. 256. §-a szerinti speciális jegyzői illetménypótlékokra a felperes az egyösszegű illetményére figyelemmel nem jogosult, a Kttv.-ben szereplő, valamennyi kormánytisztviselő esetében alkalmazandó illetményelemek azonban az aljegyzőre is irányadóak, ezért a felsőfokú illetménykiegészítés, valamint az idegennyelv-tudási pótlék a felperest is megilleti. Ezek nem önálló illetményelemként kapcsolódnak az alapilletményhez, azonban az egyösszegű illetmény meghatározása során összegükre figyelemmel kell lenni. Tekintettel arra, hogy a felperes 2021. június hónapban angol nyelvből komplex középfokú nyelvvizsga-bizonyítványt szerzett, az alperesnek 2021. július hónaptól a nyelvvizsga-pótlék összegével növelten kellett volna megállapítania az illetményét. A Kttv. 247. §-a szintén nem a díjazás, hanem a kinevezési feltételek kapcsán kezeli azonosan a jegyzőt és az aljegyzőt. Mindezek alapján éves bontásban, számítással alátámasztottan levezette a felperesnek járó illetmény összegét.

[14] Rögzítette, hogy a peres felek eltérő jogértelmezése önmagában nem jelenti a jóhiszemű joggyakorlás követelményének megsértését.

[15] Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmére történt hivatkozással kapcsolatban kiemelte, a felperes nem valószínűsítette, hogy rendelkezett az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. § t) pontjában meghatározott olyan védett tulajdonsággal, amely az egyéb helyzet fogalmi körében értékelendő. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos munkaügyi perek egyes kérdéseiről szóló 4/2017. (XI.28.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 3. pontjára utalással megállapította, hogy elsődlegesen nem saját magatartása, illetve személyisége lényegi vonásához tartozó körülmény a felperesnél az, hogy a korábbi jegyző és aljegyző illetménye között milyen mértékű eltérés mutatkozott.

[16] Az alperes viszontkeresetét a Kttv. 23. §-ában foglalt feltételek fennállásának hiányában nem találta megalapozottnak. Megítélése szerint a felperesnek a kifizetés alaptalanságát nem kellett felismernie, mivel a polgármesterek tanácsa – mint a jegyző hiányában a felperes felett munkáltatói jogkört gyakorló szerv – a jegyzői feladatok ellátására tekintettel határozta meg az illetményét a korábbi jegyző illetményével megegyező mértékben, amely intézkedésről alakszerű határozatot hozott, a felperes kinevezése ennek megfelelően módosításra került.

A fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek

[17] Az elsőfokú ítélettel szemben mindkét fél fellebbezéssel élt.

[18] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, elmaradt illetmény jogcímen az alperes 6.947.763 forint és járulékai, valamint perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Továbbra is azt állította, hogy a jegyző és az aljegyző illetményének meghatározása a Mötv. 82. § (1) bekezdéséből következően azonos, amelyet a Kttv. 236. § (5) bekezdése is alátámaszt. Ezzel összefüggésben utalt a Kttv.-nek a jegyző és az aljegyző kinevezésére vonatkozó 247. § (1) bekezdésére. A jogszabályszerkesztésre és a jogszabályok között fellelhető ellentmondások feloldására vonatkozóan előadott érvelésében hivatkozott a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényben (a továbbiakban: Pp.) található utalási módokra, és álláspontjának alátámasztásaként részletes levezetést adott, melynek összefoglalását a 2.8. pontban szerepeltette. Kiemelte, hogy az aljegyző feladatai a jegyzőével egyezők, azonos felkészültséget, szaktudást igényelnek; az aljegyző illetményének megállapítása kapcsán a jogalkotó nem fogalmazott meg egyértelmű és ellentmondást nem tűrő szabályokat, alsó korlátként az aljegyző korábbi illetményét, felső korlátként a jegyző illetményét jelölte meg, ugyanakkor alapelvi szinten előírta a jóhiszeműség és tisztesség elvének megfelelő eljárást, a jóhiszemű joggyakorlás követelményének azonban az alperes nem tett eleget. A 6,25-szörös szorzó téves alkalmazását állítva vitatta azon ítéleti megállapítás helytállóságát, amely szerint az alperes által 2021. novemberben pótlólag számfejtett 2018. évi illetmény-kiegészítés a jogszabályoknak megfelelt.

[19] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéltábla a felperes részére a 2021. évi elmaradt illetményt 274.144 forint helyett 65.600 forintban állapítsa meg, és a viszontkeresetnek helyt adva kötelezze a felperest 379.050 forint illetmény visszafizetésére, a perköltséget pedig ennek figyelembevételével állapítsa meg. Másodlagosan a kamatra vonatkozó rendelkezés megváltoztatását kérte akként, hogy annak megfizetésére az ítéltábla 65.600 forint után 2021. december 15. napjától kezdődően kötelezze, 208.494 forint után pedig a kamat megállapítását mellőzze. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az idegennyelv-tudási pótlék összegének beszámításával teljes mértékben megemelte a korábbi illetmény összegét figyelemmel arra, hogy a felperes részére juttatott személyi illetmény összege meghaladta a beszámítás alapján kapott összeget. A személyi illetmény módosításának év közbeni lehetőségét a Kttv. 235. § (1) bekezdése kizárja. Az idegennyelv-tudási pótlék kapcsán kamat megítélésére nem kerülhet sor, mivel azt a felperes a Kttv. 141. § (2) bekezdésének előírása szerint 2022. február 2. napjáig nem igazolta. Hangsúlyozta, hogy a polgármesterek tanácsa, mint munkáltató szerv illetménymódosítás (kinevezés módosítás) körében hozott – a Kttv. 23. §-a szerint semmis és érvénytelen – döntésének jogszerűségéért a felperes volt felelős, észlelnie kellett annak Kttv. 235. §-ába, 247. § (5) bekezdésébe és a Mötv. 82. § (1) bekezdésébe ütközését.

[20] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes által támadott elsőfokú ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte. Hivatkozása szerint a munkáltató részéről történt kifizetés nem volt alaptalan.

[21] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 26. §-a folytán alkalmazandó Pp. 244. §-ában foglaltak sérelmére hivatkozással elsődlegesen a felperesi fellebbezés hatálytalanságának megállapítását, ezáltal annak figyelmen kívül hagyását, másodlagosan a felperes által támadott elsőfokú ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[22] A felperes fellebbezése teljes egészében alaptalan, az alperes fellebbezése alapos.

[23] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a peres felek által előterjesztett fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül. Tekintettel arra, hogy az egyenlő bánásmód követelménye alperes általi megsértésének hiánya körében kifejtett ítéleti indokolást a felperes nem vitatta, azt a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás során nem érintette.

[24] Az ítéltábla elsőként a felperesi fellebbezés hatálytalanságával kapcsolatos alperesi hivatkozást vizsgálta.

[25] A felperes az elsőfokú eljárás során 2022. február 22. napján megtartott tárgyaláson áttért a jogi képviselő nélküli eljárásra, a fellebbezését azonban újból jogi képviselővel eljárva terjesztette elő. Az alperes a Pp. 244. §-át felhívva a fellebbezés hatálytalanságára hivatkozott, kiemelve azt, hogy ha a fél a jogi képviselővel történő eljárást választotta, egy alkalommal áttérhet a jogi képviselő nélküli eljárásra, az áttérés kedvezményével azonban a per folyamán csak egy alkalommal élhet. Előadása szerint a felperesnek a törvényi rendelkezéseket figyelembe véve nincs lehetősége arra, hogy a másodfokú eljárásban újból jogi képviselőt bízson meg a perbeli képviseletének ellátásával, ezért a jogi képviselő által benyújtott fellebbezését hatálytalannak kell tekinteni.

[26] A Kp. 26. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 244. § (1) bekezdésének első mondata szerint, ha a fél azokban a perekben, amelyekben a jogi képviselet nem kötelező jogi képviselőt vesz igénybe, azt a jogi képviselővel történő eljárás választásának kell tekinteni és ennek időpontjától az eljárás jogerős befejezéséig – kivéve a (2) bekezdésben meghatározott esetet – a jogi képviseletet köteles fenntartani. Ugyanezen § (2) bekezdése alapján, ha a fél a jogi képviselővel történő eljárást választotta, egy alkalommal áttérhet a jogi képviselő nélküli eljárásra. Az áttérés a fél bejelentésétől kezdve hatályos.

[27] A hivatkozott törvényi rendelkezéseket értelmezve a szerző által szerkesztett, A polgári perrendtartás és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja I/III. Pp. 1. § - 262. § (könyvkiadó, 2018.) nevű Pp. Kommentár a következőket tartalmazza: „A jogi képviselővel történő eljárás választása az ilyen tartalmú nyilatkozat bírósággal való közlésétől, illetve a „közreműködés igénybevételétől” a per jogerős befejezéséig tart. A választás a per folyamán bármikor történhet, nemcsak az első eljárási cselekménynél. Onnantól kezdve azonban köti a felet, mely alól egyetlen kivétel van: ha áttér (vagy ha az eljárás elejétől bizonyos ideig nem jogi képviselővel járt el, akkor visszatér) a jogi képviselő nélküli eljárásra. Az áttérés után ismételten választható a jogi képviselővel történő eljárás, miután ezzel ellentétes szabályt a Pp. nem tartalmaz.”

[28] A jogalkotó tehát az áttérés fogalmának és szabályainak megalkotása során kizárólag a jogi képviselővel történő eljárásról a jogi képviselő nélkül történő eljárásra való áttérés esetére vezetett be – egyirányú – eljárásjogi korlátozást, mellyel ugyanakkor nem kívánta kizárni annak lehetőségét, hogy a jogi képviselő nélküli eljárásra történt áttérést követően a fél ismételten jogi képviselővel járjon el (visszatérjen a jogi képviselővel történő eljáráshoz, ismételten a jogi képviselővel történő eljárást válassza), ami így nem esik az áttérés fogalmi körébe.

[29] Mindebből következik, hogy az alperes fellebbezési ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott a felperesi fellebbezés hatálytalanságára, az ítéltábla ezért mindkét peres fél fellebbezését és fellebbezési ellenkérelmét érdemi vizsgálat tárgyává tette.

[30] A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a per érdemét illetően alapvetően jogkérdésben kellett döntenie.

[31] A felperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy mind a jegyzői, mind az aljegyzői munkakör vezetői munkakörnek minősül, azonban tévesen érvelt azzal, hogy az azokhoz rendelt feladatok és felelősségi körök is megegyeznek. Az elsőfokú bíróságnak az ítélete [62] - [69] bekezdéseiben részletesen levezetett, helytálló okfejtése szerint a két vezetői tisztséghez kapcsolódó eltérő feladatkörre és alá-fölérendeltségi viszonyra, a szélesebb körű jegyzői felelősségre tekintettel a jogalkotó különbséget tett a munkakörökhöz kapcsolódó illetmények között, melynek eredményeként az aljegyző illetményének kiszámítására vonatkozó szabályok eltérnek a jegyző illetményének megállapítására irányadó törvényi rendelkezésektől. Az aljegyzői illetmény természetét tekintve egyösszegű illetmény, amelyhez további illetményelemek nem kapcsolódhatnak. A törvény előírja azt is, hogy az aljegyző illetményének összege nem érheti el a jegyzői illetmény összegét, mely kitétel nyilvánvalóan az eltérő munkaköri feladatokból és felelősségi szabályokból következik.

[32] Az elsőfokú ítélet megfelelt a törvényi előírásoknak abban a vonatkozásban is, hogy a Kttv. 255. § (1) és (2) bekezdéseinek együttes értelmezése alapján a felperes alapilletményének számítására a Kttv. 255. § (1) bekezdés b) pontja szerinti 7,75-szörös szorzó irányadó, figyelemmel arra, hogy közös önkormányzati hivatalnál került foglalkoztatásra. A szorzó megállapításánál ugyanis – a Kttv. 255. § (2) bekezdésére figyelemmel – a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó valamennyi település együttes lakosságszámát kell figyelembe venni, és nem az aljegyző munkavégzési helye szerinti kirendeltséghez tartozó települések lakosságszámából kell kiindulni.

[33] Helyesen állapította meg ítéletének [70] bekezdésében az elsőfokú bíróság azt is, hogy az aljegyzőre, mint felsőfokú iskolai végzettségű köztisztviselőre irányadóak a Kttv. 234. § (3) és 141. § (6) bekezdései, amelyek következményeként a felperes 3/2018. (III. 02.) számú önkormányzati rendeletben meghatározott illetmény-kiegészítésre és alanyi jogú idegennyelv-tudási pótléokra az egyösszegű illetmény megállapítás ellenére jogosult. Ez utóbbi juttatások nem önálló illetményelemek, viszont az illetmény megállapításánál azok összegére a munkáltatónak figyelemmel kell lennie, mely előírás az ítéltábla elsőfokú bírósággal ellentétes jogi álláspontja szerint azt jelenti, hogy a ténylegesen megkapott illetmény összege azzal automatikusan nem emelhető meg; vizsgálni kell, hogy a beszámítás alapján járó összeg, mint törvényi minimum meghaladja-e azt az összeget, amelyet személyi illetményként folyósítottak. Az elsőfokú ítélet [77] bekezdésében helyesen levezetett számítás szerint 2018. évben a beszámítás alapján járó összeg, mint törvényi minimum 338.188 forint volt, melyet a felperes 400.000 forintos tényleges illetménye meghaladott, tehát az idegennyelv-tudási pótlék abba beolvadt. Az alperes ennek ellenére az elsőfokú ítélet [78]

bekezdésében rögzítettek szerint szükségtelenül további 579.744 forint illetményt számfejtett a felperes részére. Figyelemmel arra, hogy ezen további illetmény megfizetése az alperesnek az előzőek miatt jogszabályi kötelezettségét nem képezte, azt önkéntesen teljesítette, alaptalan a felperes azon hivatkozása, miszerint 579.744 forint helyett 718.890 forintot kellett volna számára folyósítani.

[34] A 2021 júliusára vonatkozó megállapítás szerint – a 2021 júniusában angol nyelvből megszerzett középfokú komplex nyelvvizsga bizonyítványra tekintettel – a felperes az elsőfokú ítélet [86] bekezdésében foglaltakhoz képest 60%-os idegennyelv-tudási pótlékra vált jogosulttá, amelynek havi összege 37.908 forint. A felperesnek 2021. decemberig, a közszolgálati jogviszonyának megszűntetéséig öt és fél hónappal számolva valóban 208.494 forint pótlékkülönbözet lenne megállapítható, azonban – ahogyan arra az alperes fellebbezésében helyesen hivatkozott és ahogyan az az előző bekezdésben kifejtésre került – ez esetben is vizsgálni kell, hogy a beszámítás alapján járó összeg, mint törvényi minimum meghaladja-e azt az összeget, amelyet személyi illetményként folyósítottak a felperes számára. Megállapítható, hogy a beszámítás alapján kapott összeget – az alperesi fellebbezés IV.1) pontjában található levezetésnek megfelelően 590.733 forintot – a felperes ezen időszakban érvényes – az elsőfokú ítélet [6] bekezdésében feltüntetett – 600.000 forintos tényleges illetménye meghaladta, tehát az elsőfokú bíróság ítéletének [88] bekezdésében tévesen rögzítette a felperes 208.494 forint illetmény-különbözetre való jogosultságát, mivel az idegennyelv-tudási pótlék a tényleges illetménybe ez esetben is beolvadt. Ez pedig azt eredményezte, hogy 2021. évre vonatkozóan az elsőfokú bíróság által megállapított 274.144 forint helyett az alperes jogszerűen csak 65.600 forint megfizetésére kötelezhető. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ezen összeg meghatározása során számítási hibát is vétett, mivel az általa követett logika és számítási metódus szerint $208.494 + 65.600 = 274.094$ forintról kellett volna rendelkeznie, ami azonban a téves elvi kiindulási alap miatt jelentőséggel nem bírt. Az alperesnek az idegennyelv-tudási pótlék tekintetében kifejtett fellebbezési érvelése mindezekre tekintettel alapos volt.

[35] Nem volt ugyanakkor helytálló az alperes azon hivatkozása, amely szerint a személyi illetményt év közben nem lehet a köztisztviselő javára módosítani. Ezzel összefüggésben az ítéltábla rámutat, hogy a jogalkotó az egyoldalú munkáltatói intézkedéseknek kívánt korlátot szabni azon rendelkezéssel, hogy az illetményt csökkenteni csak bizonyos esetekben lehet. Az azonban, hogy a Kttv. 235. § (1)-(2) bekezdései explicite nem rögzítik, hogy év közben mikor van lehetőség az illetmény emelésére, nem jelenti azt, hogy ilyen tartalmú döntést a munkáltató ne hozhatna. Ugyanakkor az előző bekezdésben kifejtettekre figyelemmel, ezen téves jogi álláspont a fellebbezés elbírálása során irrelevánsnak minősült.

[36] Az ítéltábla az alperesi fellebbezéssel e körben is egyetértve nem fogadta el a késedelmi kamatfizetés kezdőnapjának elsőfokú bíróság általi megjelölését és az azzal kapcsolatban előadott érveit, szükségavú indokolását, amely mindössze annyiból állt, hogy a felperes által meghatározott időponttól látta indokoltnak az illetménykülönbözet megfizetését, amelynek felszámítását az alperes sem vitatta. A másodfokú bíróság alaposnak találta az alperesi fellebbezésben kifejtett álláspontot, amely szerint az idegennyelv-tudási pótlék nem automatikusan illeti meg a köztisztviselőt, hanem attól az időponttól, amikor az annak alapjául szolgáló okirati bizonyíték a munkáltatónak bemutatásra kerül. Mindezt a Kttv. 141.

§ (2) bekezdése támasztja alá, amely kimondja, hogy az idegennyelv-tudást az államilag elismert nyelvvizsga eredményét igazoló bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal kell igazolni. Peradat, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során, 2022. február 2. napján csatolta az iratokhoz a középfokú angol nyelvvizsga-bizonyítványának másolatát, az alperesi munkáltató felé ekkor igazolta annak megszerzését. Az elsőfokú bíróság a hivatkozott törvényi rendelkezés értelmében téves következtetést vont le akkor, amikor a felperesi előadást elfogadva, egy közösségi oldal bejegyzésre alapítva határozta meg a kamatfizetés kezdő időpontját. Mindebből következik, hogy az alperes 2022. február 2. napján került abba a helyzetbe, hogy a felperes kérelmét elbírálvá intézkedjen annak kifizetése iránt; a pótlékra való jogosultságot ezen időponttól számítva nem vitatta.

[37] A másodfokú bíróság az alábbi indokok mentén nem értett egyet a vizontkereset elutasításáról rendelkező elsőfokú döntéssel.

[38] A felperes a polgármesterek tanácsa által meghozott döntés következtében a vizontkeresettel érintett időszakban jegyzői feladatokat látott el. A jelen per keretein túlmutat a polgármesterek tanácsa döntésének polgári jogi minősítése, az azonban kijelenthető, hogy egyoldalú munkáltatói intézkedésként nem tekinthető a Kttv. 23. §-ában meghatározott megállapodásnak, amelyre az érvénytelenség (semmisség) szabályait lehetne alkalmazni.

[39] A Mötv. 81. § (1) bekezdése értelmében a jegyző vezeti a polgármesteri hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalt. A 81. § (2) bekezdés alapján a jegyzőt az aljegyző helyettesíti, ellátja a jegyző által meghatározott feladatokat. A 81. § (3) bekezdés b) pontja szerint a jegyző gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat az aljegyző tekintetében. Ugyanezen § (4) bekezdése értelmében a polgármester egyetértése szükséges a közös önkormányzati hivatal köztisztviselője kinevezéséhez, felmentéséhez, bérezéséhez. A 82. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a polgármester – pályázat alapján határozatlan időre – nevezi ki a jegyzőt. A (2) bekezdés kimondja, hogy amennyiben hat hónapon belül a polgármester nem nevez ki, illetve a közös önkormányzati hivatal esetében az érintett polgármesterek nem neveznek ki jegyzőt, a kormányhivatal vezetője ideiglenes hatállyal a jegyzői feladatok ellátására a pályázati kiírásnak megfelelő jelöltet, ennek hiányában a képesítési, alkalmazási feltételeknek megfelelő hivatali köztisztviselőt nevez ki. A jegyzői feladatok ellátására szóló kinevezés az új jegyző kinevezéséig tart. A 83. §-a értelmében a jegyzőre vonatkozó rendelkezéseket a közös önkormányzati hivatal jegyzőjére is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy valamennyi érintett településen ellátja a jegyző feladatait; kinevezéséhez, felmentéséhez az érintett települések polgármestereinek lakosságszámarányos, többségi döntése szükséges. Eltérő megállapodás hiányában az egyéb munkáltatói jogokat a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti település polgármestere gyakorolja.

[40] A másodfokú bíróság a fenti rendelkezések értelmezéséből kiindulva megállapította, hogy a felperes jegyzői kinevezésére a Mötv. 82. § (1) bekezdése szerint kizárólag pályázat útján vagy a Mötv. 82. § (2) bekezdésében előírt feltételek fennállása esetén ideiglenes hatállyal, a kormányhivatal vezetője által kerülhetett volna sor. A jegyzői kinevezés elnyerésére a jogszabály más lehetőséget nem biztosít. Tekintettel arra, hogy a

polgármesterek tanácsának döntése sem a Mötv. 82. § (1) bekezdésének, sem a 82. § (2) bekezdésének nem felelt meg, a felperes kinevezés módosítással nem láthatta volna el a jegyzői feladatokat.

[41] Annak eldöntése körében, hogy a felperesnek a jegyzői illetménnyel azonos összegű járandósága kifizetésének alaptalanságát fel kellett-e ismernie, az alábbi tényezők bírnak relevanciával. A hivatkozott törvényi rendelkezések szerint a jegyző vezeti a polgármesteri hivatalt (közös önkormányzati hivatalt), valójában ő (akadályoztatása esetén az aljegyző) a helyi önkormányzat közigazgatási és szakmai előljárója. Ezen feladatkörén belül kiemelt jelentőséggel bír a Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott feladata, miszerint a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek jelzi, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő; személye tehát garanciát jelent a hivatal törvényes működésére nézve. A pályáztatás szükségességét jeleznie kellett volna a pályázat kiírására jogosult munkáltatói jogkör gyakorlója felé, ahogyan azt is, hogy ezen intézkedés hiányában, kinevezés módosítással jogszerűen nem töltheti be a tisztséget. A felperesnek, mint a törvényes működés biztosítását garantáló szakmai vezetőnek fel kellett ismernie a kifizetés alaptalanságát, hiszen tisztában kellett lennie azzal, hogy a hatályos törvényi előírásoknak megfelelően a betöltetlen jegyzői státuszt a törvényes működés érdekében kizárólag a Mötv. 82. § (1) és (2) bekezdéseiben szabályozott módon lehet újból betölteni, melynek a polgármesterek tanácsa által hozott döntés nem felel meg, jegyzői feladatokat ezért e kinevezés módosítás alapján nem láthatott volna el, jegyzői illetményre nem vált jogosulttá.

[42] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (2) bekezdése alkalmazásával részben megváltoztatva a Kttv. 149. § (7) bekezdése szerint rendelkezett a viszontkeresettel érintett – összecszerűségében a felperes által nem vitatott – 379.050 forint összegű illetmény visszafizetésére kötelezésről. Az erre tekintettel az elsőfokú eljárásban felmerült, az alperes által felszámított összegnek megfelelő és $6.947.763 + 570.000 = 7.517.763$ forint összpertárgyértékhez igazodó 77%-os alperesi pernyertesség további 452.349 forint elsőfokú perköltségről való rendelkezést eredményezett. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

[43] A másodfokú bíróság a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1), (2), (5) és 82. § (3) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint a felszámítással egyezően kötelezte a felperest a fellebbezési eljárásban 100 %-ban pernyertes alperes másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek megállapítása során tekintetbe vette az ügy bonyolultságát, az alperesi fellebbezés és ellenkérelem terjedelmét és szakmai színvonalát, elkészítésük munka- és időigényét, és mindezek alapján a felszámított összeget a kifejtett tevékenységgel arányban állónak értékelte.

[44] Tekintettel arra, hogy az alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes költségmentesség illeti meg, a felperes pedig munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 95. § (1) bekezdés c) pontja és a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint az állam terhén marad. Az

Itv. 46. § (1) bekezdése értelmében az illetékalap után az illeték mértéke ítélet elleni fellebbezés esetében 8 %, de legalább 15.000 forint, legfeljebb 2.500.000 forint. Az illetékalap a pertárgy értéke, a fellebbezési eljárás illetéke ennek 8 %-a.

[45] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] Az ítélet ellen a Kp. 99. § (1) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek.

Záró rész

Budapest, 2022. augusztus 23.

dr. Antal Regina s.k.	dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró